

آمفوتریسین بی

آمفوتریسین بی دارویی ضد قارچ با طیف اثر وسیع است که برای درمان طیف گسترده ای از عفونت های قارچی مهاجم به کار می رود که این دارو به ویژه در مواردی که سیستم ایمنی به دلیل شیمی درمانی تضعیف شده و مستعد ابتلا به عفونت قارچی هستند کاربرد دارد. مدت زمانی که برای درمان با این دارو نیاز می باشد به شدت و ماهیت عفونت بستگی دارد. این دارو حتماً در حین بستری در بیمارستان مصرف می شود. آمفوتریسین بی با هدف قرار دادن و از بین بردن قارچ ها عمل میکند و به همین دلیل در درمان عفونت های قارچی گسترش یافته در بدن یا تهدید کننده ی زندگی کاربرد دارد.

موارد مصرف امفوتریسین بی در بیماران تحت شیمی درمانی:

- عفونت های قارچی مهاجم: زمانی که عفونت های قارچی به اندام های حیاتی مانند: ریه ها، مغز، یا جریان خون گسترش می یابد.
- پیشگیری از عفونت های قارچی: در بیماران با ریسک بالا به عنوان مثال بیمارانی که پیوند مغز استخوان انجام داده اند یا در مراحل اولیه شیمی درمانی هستند.
- عفونت های قارچی مقاوم: در مواردی که عفونت قارچی به درمان های اولیه پاسخ نمیدهد.
- عفونت قارچی خاص: مانند اسپرژیلوز، کاندیدیازیس منتشر، کریپتوکوکوز، موکرومایکوز
- عفونت قارچی مرتبط با کاتتر: بیمارانی که به دنبال شیمی درمانی نیاز به کاتتر دارند و در معرض خطر عفونت های قارچی از طریق کاتتر هستند.

چرا بیماران تحت شیمی درمانی بیشتر در معرض خطر عفونت قارچی هستند؟

شیمی درمانی با تضعیف سیستم ایمنی تعداد گلبول های سفید را کاهش میدهد که گلبول های سفید نقش مهمی در مبارزه با عفونت ها دارند بنابراین کاهش آنها فرد را در برابر عفونت های قارچی آسیب پذیر می کند.

انواع امفوتریسین بی:

آمفوتریسین بی به اشکال مختلفی از جمله فرم استاندارد و لیپوزومال وجود دارد که فرم لیپوزومال آن معمولاً عوارض جانبی کمتری دارد.

اهمیت امفوتریسین بی در بیماران تحت شیمی درمانی:

- در بیماران تحت شیمی درمانی سیستم ایمنی به شدت ضعیف می شود و این امر آنها را در برابر انواع عفونت های قارچی آسیب پذیر می کند آمفوتریسین بی یک ابزار مهم در پیشگیری و درمان این عفونت ها است و به بهبود بقای این بیماران کمک می کند.

عوارض امفوتریسین بی

- بی اشتهاپی
- تب و لرز
- اسهال
- سردرد
- فشار خون بالا
- بدحالی
- حالت تهوع
- درد در محل تزریق
- ناهنجاری های عملکرد کلیه
- استفراغ
- گر گرفتگی
- احتباس ادرار
- کاهش پتاسیم

این دارو موجب اختلال در یون های بدن از جمله پتاسیم خون می شود بنابراین بهتر است در طول درمان با این دارو از مواد غذایی پرپتاسیم مانند موز ، گلابی ، گوجه فرنگی ، پرتغال ، سیب زمینی، قارچ و فلفل دلمه بیشتر استفاده شود.

کنترل تب و لرز:

از عوارض مهمی که معمولاً به صورت غیر شایع دیده می شود تب است که یک تا سه ساعت بعد از شروع انفوزیون وریدی کودک ممکن است دچار تب شود که در بعضی از موارد با لرز همراه می باشد و معمولاً طی مدت ۴ ساعت بعد از قطع مصرف دارو تب از بین می رود. به منظور کاهش احتمال این امر ممکن است با دستور پزشک مربوطه از کورتیکو استروئید های وریدی مانند هیدروکورتیزون ، استامینوفن قبل از شروع دارو استفاده شود. جهت کنترل عوارض دارویی بهتر است مدت زمان انفوزیون دارو آهسته و با توجه به دستور پزشک ۴ تا ۶ ساعت باشد.

آسیب کلیوی :

یکی دیگر از عوارض نادر این دارو نارسایی کلیوی می باشد. بنابراین بهتر است کودک خود را از نظر دفع ادراری کنترل کنید و در صورت کاهش ادرار یا عدم دفع ادرار حتماً به پزشک اطلاع دهید. همچنین می توانید کودک را به مصرف مایعات بیشتر تشویق نمایید تا اثرات سمی این دارو بر روی کلیه کاهش یابد، البته با توجه به اینکه این دارو در حین بستری بودن بیمار تجویز می شود کلیه این مراقبت ها به طور معمول توسط تیم درمان انجام شده و در صورت بروز هرگونه عارضه دستوری به موقع و مناسب انجام خواهد شد.

